PÄNTÄNEEN SANOMAT

Lehti ilmestyy 2-3 kertaa vuodessa | Julkaisija Lions Club Päntäne | N:o 2 Huhtikuu 1992

Lauri Tuuri:

Päntäneläinen kauppias

J. V. Peltonen

oli Kauhajoen kuntakokouksen viimeinen puheenjohtaja

Peltonen toimi kuntakokouksen puheenjohtajana vuosina 1912—1918 eli siihen saakka kun kuntakokouslaitos lakkasi ja tilalle tuli yleisillä vaaleilla valittu kunnanvaltuusto.

Jaakko Vihtori Peltonen oli syntynyt Kauhajoella 14. 12. 1869. Käytyään kansakoulun ja Vaasan teollisuuskoulun tuli hän kunnallisneuvos von Schantzin sivuliikkeen kauppa-apulaiseksi ja hoiti sitä Päntäneellä 8 vuotta. Oman liikkeen hän perusti Päntäneelle 1898.

Peltonen omisti myöskin maatilan, joka oli osa Ala-Rahkolan taloa ja hän osti sen sisareltaan. Hän hoiti tilaansa mallikelpoisesti ja sai voimakkaassa nousussa olevan Etelä-Pohjanmaan maanviljelysseuran järjestämissä kilpailuissa monet palkinnot; muunmuassa mainitun seuran 50-vuotisjuhlakilpailuissa hän sijoittui maatilan hoitokilpailussa ykköseksi.

Kunnanvaltuuston toimikauden alettua hän oli edelleen vahvasti mukana tehtävissä. Viimeisenä kuntakokouksen puheenjohtajana hän oli avaamassa ensimmisen kunnanvaltuuston kokouksen jossa hän itsekkin oli valittuna jäsenenä kaksi vaalikautta. Pitkään hän oli mukana verotus- ja tutkijalautakunnissa, valtiollisten vaalien lautakunnan puheenjohtajana 20 vuotta, sekä Päntäneen kansakoulun innokas perustaja ja johtokunnan puheenjohtaja 27 vuotta. Päntäneen lainakirjastoa hän oli perustamassa jo niin aikaisin kuin 1892, hoitaen kirjojen lainausta kaupanteon ohella pitkät ajat.

Niinikään hän oli Päntäneen maamiesseuran ja Päntäneen nuorisoseuran perustajajäseniä ja osallistui niiden ja eritoten maamiesseuran toimintaan kiinteästi.

Ennen kuntakokouksen puheenjohtajaksi tuloaan hän oli useita vuosia kuntakokouksen varapuheenjohtaja. Koko sinä 50-vuotisena ajanjaksona 1868 — 1918 olivat kuntakokouksen varapuheenjohtajina aikajärjestyksessä seuraavat: mv. Aabel Toivakka, Iisak Kuja-Panula, Iisak Keski-Knuuttila, kanttori Eerik Johan Valdeman, kirkonvartija Emanuel Hökänder, mv Herman Korpi-Aro, kauppias Sameli Jyränen, Juho Turja ja J.V. Peltonen sekä opettaja Johan Leppänen jotka kaikki olivat ansioituneita kunnallismiehiä.

Nämä kaksi viimemainittua päntäneläistä kunnallismiestä olivat todella tehokkaita yhteisten asioiden harrastajia aikana, jolloin kunnallinen itsehallinto oli vielä nuorta, mutta koki nopeaa kehityskauttaan.

Peltosen huomio lienee jäänyt aikalaistensa kunnallismiesten joukossa vähemmälle, vaikka hänen antionsa vaatimattomana yhteisten asioiden hoitajana hyvin den hoitajana hyvin tunnettiin. Kotikyläss sään Päntäneellä hän teki aikanaan monia kehitykseen vaikuttavia aloitteita joihin monet yhtyivät. Vielä 1920-luvun alussa hän oli herätteen antaja ja hankkeessa mukana oleva, kun puuhattiin kylään sähkövaloja joka suurimmissakin keskuksissa oli aivan uusi asia.

Olga Peltonen, Anna Seppälä, Eino Peltonen, Hilda Välimäki, kauppias Jaakko Peltonen, Uuno ja Väinö Peltonen, toinen oikealta Helmi Peltonen molemmilla puolillaan Seilon sisarukset. Kauhajoki, Päntäne n. 1914.

Kahdessa ohella olevassa kuvassa esitellään hänen 1914 rakentamaa kauppataloa joka vieläkin on entisellä paikalla Päntäneen Osuuspankkia vastapäätä. Perhekuva on puutarhan puolelta, jota hoiti rouva Olga Peltonen ja piti sitä kunnossa, jossa kyläläisillä ja ohikulkijoilla oli ihastelemista aina 1924 saakka jolloin Peltonen möi kauppatalon ja muutti Kauhajoen kirkolle, jossa perustettiin uusi kauppa, jota piti kauppiaan poika Eino Peltonen. Toinen kuva on kylän puolelta jossa entisajan aitaa on vielä näkyvissä.

Presidentin palsta Huhtikuu 1992

Kevät on jälleen koittanut ja minun presidenttikausi alkaa olla lopuillaan.

Olen iloinen tästä kokemuksesta ja monia uusia asioita oppineena voin todeta, että on mukava olla leijona ja tehdä tätä vapaaehtoista palvelutyötä.

Tänä vuonna Suomen itsenäisyydestä tulee kuluneeksi 75 vuotta ja samalla Kansainvälinen Lions liike viettää 75. palveluvuottaan. Myös tänä vuonna tulee kuluneeksi 10 vuotta siitä kun, klubimme Kauhajoki/Päntäne perustettiin ja uskoisin sen jollakin lailla tulevan esille tulevana kautena.

Vuoden alussa valitsimme vuoden 1991 Päntäneläisnuoria, ansioituneita urheilijoita, jotka palkitsimme sitpendein, kannustukseksi hyvästä harrastuksesta ja saavutuksista.

Keväällä koulujen päättäjäisissä jaamme stipendejä hyvin menestyneille Päntäneläisille oppilaille ja kannustamme heitä suoriutumaan annetuista tehtävistä mahdollisimman hyvin.

Lions klubin ladyt ja veljet osallistuivat elpyvä sydän ensiapukurssille, jotta osaisimme auttaa sydämmen pysähdyksen saanutta lähimmäistämme.

Huhtikuun lopulla järjestämme Päntäneen Seurakuntakodilla Perhekirkkotapahtuman, jonne toivon mahdollisimman paljon nuoria, lapsiperheitä, ja vanhuksia yhteiseen jumalanpalvelukseen, jonka jälkeen ladyt tarjoavat kahvit ja veljet auttavat kyydityksessä, jos siihen on tarvetta.

LC Kauhajoki/Päntäne toivottaa lehtemme lukijoille reipasta kevättä ja tietenkin lämpimiä kesäpäiviä.

Haluan kiittää klubimme veljiä ja ladyjä tästä onnistuneesta kaudesta ja iloisesta palvelumielestä.

Presidentti 1991—1992
Ari Mäki-Uuro

Presidentin ladyn palsta Huhtikuu 1992

Presidentin puolisona olen saanut tehtäväksi toimia ladyjen vetäjänä ja sen antoiseksi kokemukseksi todennut.

Viime syksynä aloitimme kauden pitämällä puffettia Jokimaassa eräässä tilaisuudessa.

Ja joulukuussa järjestimme Kylätuvalla joulumyyjäiset. Kävimme viemässä joulutervehdyksen kummipoika Vesalle, joka on jo 8-vuotias koulupoika.

Pyysimme hänet kummipojaksemme n. 1 vuotiaana ja olemme pitäneet häneen yhteyttä ja seuranneet hänen kehittymistä pienestä lapsesta koululaispojaksi.

Tämän kauden myyjäis ym. tulot päätimme käyttää Päntäneen neuvolan hyväksi. Ja hankimme sinne kaksi asianmukaista hoitopöytää kalustoineen, edellisellä kaudella lahjoitimme lasten turva tuotteita kolme kappaletta ja mukavan määrän uusia leikkikaluja.

Olemme saaneet neuvolasta ja pienten lasten vanhemmilta myönteistä palautusta lahjoituksistamme.

Me ladyt päätimme ilahduttaa lapsiperheitä teatterihetkellä tulevana kesänä, toivoisin runsasta osanottoa tähän tilaisuuteen.

Haluaisin lopuksi kiittää kaikkia Lions ladyjä mukana olosta ja niin monen asian toteutumisesta.

Elo suokoon parhaita antejaan hyvää mieltä ja onnekkuutta. Tulevaisuus tuokoon mukanaan ilon aihetta alati uutta.

terveisin Lady Tarja

Hyvää pääsiäistä!

Anteeksi ja kiitos

Kaksi sanaa kaunista
on anteeksi ja kiitos
hyvä muistaa on molempia
elää yksin tai avioliitos

Kiitos sana hyvä lämmin
kauniisti korvaan kaikaa
asioissa ihmisiä yhdistää
ja ystävyyttä aikaan saa

Anteeksi sana kaunis nöyrä
hyvä sanoa jokaisen on
köyhälle rikkaallekin välttämätön
vihaisena sanottuna tarpeeton

HUUTOKAUPPA

LC—Kauhajoki/Päntäne järjestää huutokaupan Uurossa entisellä koululla **lauantaina 25. 4-92 klo 11.**
Myynnissä mm. puutarhakeinu, käyt. lämpöpuhaltimia, sähkökäyttöinen karjaharja, jäätikköketjut, erilaisia työkaluja mm. nestetunkkeja. Käyttettyjä ovia ja ikkunoita, Potila äes, hellaklapeja ym. ym.
Myös sinulla on mahdollisuus tuoda myyntiin tavaraa tai lahjoittaa se klubille. **Tied. 963-30 104**

Paikalla on puffetti.

Aktiviteettitoimikunta

URHEILUSTA

ILOA ELÄMÄÄN

16. kansainvälinen osuuspankkien kuvaamataitokilpailu 1992

Päntäneen Osuuspankki järjesti perinteisesti piirustuskilpailun Päntäneen ja Nirvan ala-asteilla. Sarjassa 6-10 vuotta oli aiheena lempiurheilulaji ja sarjassa 11-14 vuotta piirrettiin urheilujoukkue, johon haluttaisiin kuulua.

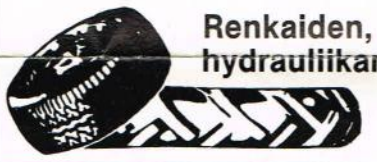
Kilpailun tulokset: sarja 6-10 vuotta: 1. Sanna-Mari Viitanen, 2. Janne Kangas, 3. Sanna Heikkilä, 4. Heidi Kulmala. Sarja 11-14 vuotta: 1. Mervi Latva-Aro, 2. Timo Latva-Aro, 3. Susanna Myllymäki, 4. Piia Leppinen. Kilpailun tuomareina toimivat Veikko Vuolteenaho ja Orvo Yli-Kyyny. Sarjojen voittajatyöt osallistuvat edelleen valtakunnalliseen kilpailuun.

HEINÄNIITTOMURSKAUSTA
MYÖS KESANNOT
SEKÄ PUUTAVARAN SIIRROT
HARRI HAUTAMÄKI
Puh. 246 47, 949-267 239

Päntäneen Puusepänliike
Puh. 246 17

TEUVAN
PERINTÄPALVELU AY
(Korpelantie 2, Teuva)
PL 24, 64701 Teuva, 962-71 305

UNION-PÄNTÄNE
O. Tainio puh. 24249
— HUOLLOT — tasapainotukset
— pesut — hitsaukset
— rengastyöt — polttoaine- ja tarvikemyynti
Palvelemme arkisin 8.00—18.00

KAUHAJOEN
AKKU JA RENGAS KY
KAUHAJOKI ☎ 963-2312 322

Renkaiden, akkujen
hydrauliikan erikoisliike

MAINOSKUVAUSTEN
AMMATTILAINEN
TUOTEKUVAUS
HARJU OY
963-231 5563

Kalkituksella
pellot tuottavaksi!
Tilaukset suoraan urakoitsijalta
Erkki Rinta-Halkola
963-24 129, 949-269 645

EUROHINNOILLA
suoritetaan likakaivojen
ja lietesäiliöiden
tyhjennyksiä.
Erkki Rinta-Halkola
963-24129
949-269 645
Hannu Marttunen
963-24176
949-264 476

PJ -YHTIÖT
PJ-TEAM KY
PJ-AUTOMATION OY
Pustolle 40, 61800 KAUHAJOKI puh. (963) 231 4766, fax (963) 231 4666

Spelit Kauhajoella ensi kesänä

Spelit 20v
Kauhajoella 3.- 5.7. 1992

Kuvassa Kauhajoen Pelimannit esiintymässä Saksassa. Oikealla musta hattu päässä soittaa viulua tunnettu päntäneläinen pelimanni Sulho Puska.

Spelien syntysanat lausuttiin Kauhajoella elokuussa 71. Seuraavana kesänä pidettiinkin sitten ensimmäiset Spelit ja juuri Kauhajoella. Kun 80-luvun alussa oltiin Spelejä lopettamassa, niin Kauhajoki tuli pelastajaksi ja piti juhlat 81 ja 82. Ensi kesänä spelataan täälä siis neljättä kertaa ja samalla Spelit juhlivat kahtakymmentä ikävuottaan.

Ensi kesän spelitunnuksen on tehnyt Päivi Hirvelä Päntäneeltä ja lasten tanssinäytöksen esiintymispaidan on suunnitellut Piia Mäkisalo, samoin Päntäneeltä. Vanhin kirjoissa mainittu Päntäneen pelimanni oli Möykyssä asunut räätäri Johan Jeremiaanpoika Jaacop (18. 4. 1795—2. 6. 1852).

Sameli Palomäeltä Päntäneen Hakolasta (1840-1913) on tallentanut pelimannimusiikkia Kauhajoen Nuottikirja II:een

Vuosisadan vaihteessa eläneistä pelimanneista Päntäneeltä on tietoja seuraavista: Jussi Pitkämäki (meni Amerikkaan), Antti Keski-Keturi (meni Amerikkaan), Hermanni Puska (meni Amerikkaan), Juho Puska, Iisakki Mäki-Puska, Jussi Mäki-Keturi (meni Amerikkaan), Tuomas Mäki-Keturi, Feliks Soini, Vihtori Kuja-Halkola, Otto Luoma-Keturi, Antti Huhta-Halkola, Johannes Saarimäki.

Runsas speliohjelma

Ensi kesän Speleissä Kauhajoella on 43 tilaisuutta. Jo torstaina aloitamme yhteislaululla ja hypyillä Hämes-Havusessa. Perjantaina on mm. virsilauluilta kirkossa, Spelijazz, Kauhajoen pitäjänohjelma ''Puo pois penkistä ja suuri 2-rivisten konsertti. Lauantaina on ohjelmaa aamusta myöhään seuraavaan aamuyöhön. Professori Jorma Panula ja TV-toimittaja Timo Panula ovat laatineet ohjelman ''Kauhajoki laulaa ja soittaa'', koko päivän soi päälava uutta ja vanhaa kansanmusiikkia, Suureen Speligaalaan on kutsuttu parhaat esiintyjät vuosien varrelta. Ilta päättyy kansainväliseen iltaan ja yön Spelitansseihin.

Sunnuntaina on aamulla suuri Hanuriparaati, juhlajumalanpalvelus radioidaan koko maahan ja ennen pääjuhlaa on pesäpallokentällä suuri tanssijuhla. Lauantaina on kirkossa myöhäisillan merkittävä ohjelma ''Friikoolin messu''

Suuressa tanssijuhlassa sunnuntaina esiintyy alaasteiden kansantanssikerhot, yhteensä 120 oppilasta. Päntäneen kerhoa on harjoittanut koko talven Satu Leppäpuska. Spelien järjestäjät toivovat, että koko Kauhajoki on liikkeellä Spelipäivänä, onhan kyseessä Spelien 20-vuotisjuhla. Toistakymmentä Kauhajokista yhdistystä vastaa järjestelyistä ja tapahtumaan odotetaan 10-15 000 kävijää.

— SK —

LC kisa Hiukkajärvellä 8. 2.-92

Tulokset:
1) LC Päntäne 144.47 +10 sakkominuuttia.

2) LC Teuva 147.12+13 sakkominuuttia.

3) LC Kauhajoki 151.38 +16 sakkominuuttia.

Kisaan oli saanut kutsun 7 Lions Clubin 5 miehisin joukkuein, paikalle saapui 3 joukkuetta. Yhteislähtöön järjestäytyessä kilpailijoille selvisi ettei hiihto ole kovin sana tässä kisassa, matkalla on 4 rastia.

1. rastilla heitettiin lumipalloa kohteeseen. Toisella rastilla matkan puolivälissä, jyrkän nousun jälkeen, tehtävänä oli kuivan korpun syönti paikalla, puolen kilometrin hiihdon jälkeen syöntipaikasta tietysti janottaa ja ettei jano pääse yllättämään 3. rastilla juotiin ''vissy''pullon sisältö, syöminen ja juominen kuulostaa helpolta, mutta sitä se ei ole, rastin valvojien mukaan se on tekniikka laji. Loppu silauksen antoi jo pikkupoika vuosilta tuttu ritsa-ammunta, siinä todettiin eräiden kohdalla ''minkä nuorena oppii sen vanhana taitaa''.

Ammuttiin 6 m matka 8 laukauksella 5 savikiekkoon, ehjäksi jäänyt kiekko tiesi aina sakkoringinhiihtoa.

Näin oli 2,7 km latu kierretty, jonka jälkeen numero lappua vaihtamalla seuraava mies lähtöön hyvien neuvojen saattelemana. Mutta yllätys-yllätys ykkös rastin tehtävä vaihtui joka kerta. Kommentit oli sitä luokkaa, että naurussa oli pitelemistä.

Joukkueiden tasaisuuteen tuli eroa Päntäneen Markus Viitikon tarkkojen heittojen ja hyvän hiihdon siivittämänä viimeisessä vaihdossa.

Ratamestareina E. Kaski ja A. Isoniemi.

Kuvassa ampumapaikalla Toivo Mäki-Filppula.

J. RINTA-HALKOLA KY
Puh. 24 168

Parturi-Kampaamo
SATU
Puh. 24542

LINDFORS
VELJEKSET LINDFORS OY
SF 61850 KAUHAJOKI AS. RAHIKKATIE 96,
PUH. (963) 115 66, TELEFAX. (963) 146 75.

KOTI PIZZA
Puh. 963-2315 088

Hyvä ruoka- ja kahvipaikka
K-Plussa Minna
Puh. 2312 580
Ma-la 8—21
Su 10—21

SUPERTORI
KARIKOSKI
61800 KAUHAJOKI Puh. 963-2311 499

KONEHUOLTO
KAUKO KORPI
61800 KAUHAJOKI
Puh. 963-2313 737
MATKAPUH. 949-368 723

TERÄHUOLTO
REIJO KUJA-KYYNY
Kauhajoki, puh. 2312 432
Asevelitie 33

TAKSIASEMA
UUSI PUH.
231 1850

KONEHUOLTO
M. SALMENOKSA
Koti (963) 2312 110
Korjaamo (963) 21 665
Auto 949-364 161

TAKSI
Risto Ahtiainen
Puh. 351 28
auto 949-266 215

TAKSI
Pauli Mäensivu
Päntäne, puh. 24 666
949-369 800

Esa Laakso

KYRÖNKANKAAN KESÄTIE

Tutustumismatka 28. 9. 1992 Hämeenkyrö-Ikaalinen-Jämijärvi-Kankaanpää-Karvia-Kauhajoki (Nummijärvi).

Mukana olijat:

Jaakko Kaappa, asiantuntija, kirjailija, Kankaanpää. Altti Luoma, asiantuntija, Tampereen vesi- ja ympäristöpiiri. Hannu Uotila, LC Hämeenkyrö/Kyröskoski. Reijo Niemelä, LC Ikaalinen. Reijo Saarela, LC Ikaalinen/Kyrösjärvi. Toivo Silmunamaa, LC Jämijärvi. Erkki Soini, LC Jämijärvi. Esa Laakso, LC Kankaanpää/Kuninkaanlähde, Lauri Luukaslammi, LC Kankaanpää/Kuninkaanlähde. Seppo Rajamäki, LC Kankaanpää/Kuninkaanlähde. Kalevi Salmijärvi, LC Kankaanpää/Kuninkaanlähde. Olavi Heikura, LC Karvia. Antti Isoniemi, LC Kauhajoki/Päntäne.

Tämä kertomus on koottu lähinnä siitä, mitä matkalla näimme ja siihen olen lisännyt matkalla olleiden henkilöiden kertomuksia ja jonkin verran eräisiin muihin tietolähteisiin perustuvia taustatietoja. Lisäksi koko matkan aikana mukana ollut Jaakko Kaappa kertoi tutkimuksistaan Kyrön asustushistoriasta ja Kyrönkankaantien kulkijoista, mutta niissä pitäisi tehdä eri kertomus.

Kyrönkaankaan kesätie on ollut aikanaan osa jo keskiajalta alkaen käytössä olleesta ainoasta maantieyhteydestä Etelä-Suomesta Pohjanmaalle. Linja-autolla oli suoritettu kokoontumisajo. Kankaanpää-Jämijärvi-Ikaalinen-Hämeenkyrö aikataulun mukaisesti. Kahvitauon jälkeen alkoi retkemme tutustumiselle Pappilanjoen rantamaisemaan vanhan Siljansillan penkereellä (Hämeenkyrön kirkko, ruttojuuripelto, Siljanraitti, Siljapatsas, Yrttitalo, laivasatama), tästä jatkoimme vanhaa kyläraittia pitkin ohi vanhan hautausmaan (Sillanpään vanhempien hauta) ja vanhojen liike- ja asuinrakennusten Raipalan peltoaukeamalle. Siellä oli Kyröspohjan tien risteyksessä siirrettyjä vanhoja aittoja. Edelleen kuljettaessa Kyröskosken taajamassa oli Yhteiskoulun pihalla Sillanpään patsas.

Varsinainen Kyrönkankaantie katsotaan alkavaksi Kyröskoskesta. Koski on muinainen mahtava putous (Hämeen hälläpyörä), missä Ikaalisten reitin vedet puhkaisevat Hämeenkankaan (Lintuharju). Koski kuului aikanaan Suomen huomattavimpiin luonnonnähtävyyksiin (Werner Holmbergin tussipiirros Ateneumissa vuodelta 1857), vesipintojen ero 21,5 m yhdessä putouksessa. Kosken varrella oli parhaillaan kahdeksan myllyä, vuonna 1860 kosken partaalle perustettiin puuvillakutomo, jonka jälkeen vuonna 1870 paikalle perustettiin hiokepaperitehdas. Ensimmäinen silta kosken yli rakennettiin vuonna 1871 ja ensimmäisen kerran koski padottiin vuonna 1907. Nykyään kosken vesi on Oy Kyro Ab:n tuotantolaitosten voimanlähteenä, keväisin yksijuoksusta myös varsinaisessa uomassa. Aikanaan on ollut laivaliikennettä Siurosta kosken alajuoksulle ja edelleen Pappilanjoen niskasta Kyrösjärvelle, kosken ohitus tapahtui varsinaisesti puun kuljetusta varten rakennetun yksityisen rautatien matkustajavaunulla.

Kyrönkankaantie ylittää kolmostien Nuutin risteyksessä ja kulkee edelleen Järvenkylän kautta harjun ja Järvenkylänjärven välissä. Alueella on vanhaa asutusta. Kylän länsipuolella on runsaasti soranottoa, joskaan kovin pahoja uusia ottoalueita ei aivan tien reunassa näkynyt. Joitakin kuoppia oli jo alettu maisemoidakin. Ikaalisten ja Hämeenkyrön rajalla Kyrönkankaantie erkani nyt päällystetystä Suodenniemen maantiestä ja jatkui kohtuullisen ajokelpoisena sorapintaisena Ulvaanharjun, Vatulaharjun, Vehuvarpeen ja Jämin kautta Kuninkaanlähteelle. Harju on tältä osaltaan varsin selvämuotoinen ja reunoiltaan huomattavan jyrkkä. Eteläpuolella on havaittavissa erilaisia rantamuodostelmia.

Tällä tiellä on ollut vuodelta 1696 peninkulmapatsaat osoittamassa matkaa kestikievareihin, mutta ne on sittemmin hävitetty. Ikaalinen-seura on pystyttänyt Vatulanharjulle uuden virstanpylvään. Vatulan harjulla ja sen lähiympäristössä löytyy paljon historiaa. Vatulassa oli yleiseen asevelvollisuuteen liittynyt Vatulan-reservikasarmi, jonka toiminnasta 1883-1899 on jäljellä lasarettirakennus, nähtävillä on myös käsienpesusammio. Läheisessä Vatsiaisten kylässä, vanhan asutusperinteen keskellä, on muistomerkki Suomen tähän asti suurimman rahalöydön paikalta.

Pietari Brahen toimesta 1638 perustetulle maamme postilaitokselle kuului postin kuljetukseen liittyen ns. postitalojärjestelmä, joka sittemmin laajeni hollitumpien kautta kievarijärjestelmäksi. Posti kulki Tukholmasta Vaasan kautta Turkuun kerran viikossa. Tiet raivattiin säädetyt mitat täyttäviksi postiteiksi, postitalot hoitivat postin kuljetuksen, mutta muille talonpojille tuli teiden ja siltojen ylläpidon lisäksi kyydityspalvelusvelvollisuus. Varsinaisia postitaloja ja kestikievareita on Kyrönkankaantie varrella olleet Järvenkylän Hollo, myöhemmin Heiskala, osan aikaa Vatsiaisten Luukas, Jämijärven Soini, josta kievari siirtyi myöhemmin Vehuvarpeeseen, Niinisalo, Karvian Skanssi ja Nummijärvi. Kievaritaloilla oli osittain vapautus sotapalveluksesta ja etuoikeutena viinan ja oluen myynti. Näillä perusteilla Kyrönkankaantie oli Suomen päätiejärjestelmään kuulunut ja sen ajan tarpeet ja muodollisuudet täyttänyt tieyhteys yli kahdensadan vuoden ajan. Vasta Ikaalisten Salmin sillan rakentaminen 1869 siirsi liikenteen uusille reiteille.

Vehuvarpeen kestikievari on sijainnut Kyrönkankaantiestä Suodenniemelle ja edelleen Laviaan erkanevan tien risteyksessä. Vanha kievarirakennus poltettiin vuonna 1808, mutta alueelta löytyy edelleen sen nurkkakiviä ja muurin jäänteitä. Heti Suomen sodan eli 1809 jälkeen rakennettiin uudet kestikievarirakennukset, joista osa on vielä pystyssä. Nyttemmin purettu iso pirtti oli kooltaan 12,5×10,5 m² samalla Satakunnan suurin huone.

Tien varrelta löytyy monia paikkoja, joihin liittyy historiallisia tapahtumia ja tarinoita. Nimet Murha-ahde, Liisan sauna, Helkatörmä, Naalunranta, Ryssänlevonmaa, Kelhänsuora, Varkaiden tie, Kuoppainmäki, Kärryliiverin halme, Siltainneva, Koirikuononahde, Syvänhaudanströömi, Pölhöntörmä, Sormenpelto, Morsiuskivi, Kalliainen sekä Uhrilähde ja Kuninkaanlähde tällä Hämeenkankaan osalla kätkevät sisäänsä omat kertomuksensa.

Kuninkaanlähteestä olisi paljonkin kerrottavaa. Tämä Suomen antoisimpiin kuuluva lähde on saanut nimensä Ruotsin kuninkaalta Adolf Fredrikiltä, joka 1752 kulki Suomen matkallaan Turusta Kyrönkankaantien kautta Vaasaan ja pysähtyi lähteellä. Lähteen luona ovat pysähtyneet yksityiset matkaajat kuin monet suuret saattueet suuria sotajoukkoja unohtamatta, mutta ne vaatisivat omat kertomuksensa.

Suomen valtio on hankkinut omistukseen huomattavat alueet Hämeenkankaasta ja Pohjankankaasta Niinisalon varuskunnan käyttöön ja Keskuskoeampumaaseman alueeksi Jämijärven, Kankaanpään ja Karvian alueella. Hämeenkankaan alue on edelleen suhteellisen vapaasti muidenkin käytettävissä, mutta varsinainen kasarmialue, eräät osa-alueet ja erityisesti Pohjankankaan ampuma-alue ovat liikkumiskiellossa. Kuninkaanlähteen ja Niinisalon välillä olevan viidentienristeys on saanut kuuluisuutta varuskunta-aikana ja muutenkin Niinisalon varuskunnan historia 1930-luvulta alkaen sisältää ainutkertaisia osia koko Suomenkin historiassa. Varuskunta-alueelle pääsee sen suljettuna ollessa kiertämään Valkiajärven itäpuolitse, jolloin kuljetetaan entisen kestikievarin paikan kautta. Karvian Skanssiin päästään ampuma-alueen kiertäen Karvian maantietä pitkin. Ampuma-alueen pohjoispään porttina on nykyään kylmillään oleva Kauraharjun metsänvartijan talo.

Karvian Skanssi (Kyröskantz) sijaitsi Kyrönkankaantien Karvianjoen ylityskohdassa joen eteläpuolisella rannalla. Paikalle rakensivat jo Klaus Flemingin joukot nuijasodan aikana kaksi tykkipatteria, reuduttia, joista länsipuolisesta viisikulmion muotoisesta varustuksesta on vieläkin osia havaittavissa maastossa. Paikalla voi selvästi havaita paikan valinnan perusteina olleet joenuoman ja luonnon oman rantavallin edut ja sijainnin tärkeyden. Sittemmin 1635 paikalle rakennettiin pysyvämpi linnoitus sotilaskarkureiden kiinniottamista varten. Tällöin Karvia oli vielä asumatonta aluetta, mutta sen jälkeen asutus levisi pian ja kestikievari rakennettiin 1640-luvulla. Skanssi tyhjeni vuoden 1648 jälkeen, mutta hieman myöhemmin se varustettiin uudelleen ja parhaimmillaan siellä oli tykkejäkin ja 110-miehinen varustus. Aivan varustuksen läheisyydessä nykyisten teiden risteyksessä on sinne siirrettyjä vanhoja aittoja (vuosiluku seinässä 1710). Niiden seinissä näkee kiväärien tarkennusammuntojen lyijyluotien jälkiä.

Skanssin alueelta pohjoiseen Kyrönkaankaantie kulkee laakean harjun korkeimpia kohtia seuraten (Kiviharju ja Elliharju). Sen itäpuolelle jää viitisenkymmentävuotta sitten sodan aikana rakennetun, nyt metsittymässä olevan sotilaslentokentän alue. Suurelta osalta tie kulkee keski-ikäisen, mutta hitaasti kasvaneen mäntymetsän läpi. Välillä näkyy harjun reunasta soita ja vähäisiä lampia. Paikoitellen harjusta on otettu maa-aineksia, muutamasta kohden aivan tien reunaan saakka. Maisemointiyrityksistä ei ole merkkiäkään. Tien säilyminen paikallaan on jopa uhattuna.

Kauhajoen puolella on tien varressa Kauhanevan luonnonpuisto ja sen alueelta on tie katkaistu. Tie on aivan suon pinnan tasalla, vaikkakin tie on kovalla pohjalla. Kauhalammin kiertävä pitkospuupolku ja opastauluun tutustuminen sopii hyvin retkeilijän ohjelmaan. Kauhajoen puoleinen osa tiestä noin seitsemän kilometrin osalta on nykyään museotienä, mutta sitä koskevan taulun lisäksi ei tien hoitoa ole kuitenkaan järjestetty. Tien läheisyydessä on useita vedenottamoja.

Retkemme päättyi Kauhajoen Nummijärven leirintäalueelle, jossa on tarjolla leirintäaikana hyvätasoisia leirintä- ja ruokailupalveluksia.

K MAATALOUSKESKUS HANNU LOUKKO KAUHAJOKI PUH. 963 12311 KESMOTORS
LIIKE AVOINNA ARK. 8-17 LA 8-13
K-MAATALOUSPISTE, TEUVA 962-72759 Avoinna ma-pe 9.00-12.00
HANNU LOUKKO KAUHAJOKI PUH. 2312 311

TAKSI
Väinö ja Leena Luopakka
Päntäne
Puh. 963-24391 Bussiin 949-267 839
+ 2 pyörätuolipaikkaa. H. Autoon: 949-265 247

MAANSIIRTOLIIKE HEINOLA KY
• AUTONOSTURIPALVELUT
• MAANRAKENNUSTYÖT
• KAIVINKONEET
• SORAT
SOITA MEILLE KERROMME LISÄÄ:
KAUHAJOKI 963-2311 624
TUOMO 949-662 699
HANNU 949-263 544
HARRI 949-126 126

Päntäneläistä hiihtovoimaa. Päntäneen ala-asteen oppilaat pärjäsivät hyvin koulujen välisissä kilpailuissa. Yläluokkien sarjan voitti Merja Viitikko ja toiseksi tuli Kirsi Marttunen. Sarjassa hiihti lisäksi Helena Yli-Kyyny. Alaluokkien sarjassa tuli viidenneksi Sanna Heikkilä, mukana oli lisäksi Mirjami Mäenpää. Kuva: Seppo Kalliomaa.

Pakolaisia

Pakolaisia monista maista
monen väristä monen laista
kaikilla jotain yhteistä
on heillä murhetta maista
On miljoonia lapsia
ja vanhuksia
miestä sekä naista
Ruoka vaatteet
turva puuttuu
Työtä kyllä tekisivät
mutta sekin puuttuu

Viisitoista miljoonaa
on pakolaista
lisääntyy vain summa
toiset elää tarhoissa
kuin karja
Yrittävät paeta
eipä ole kumma
ei helpolla saa
viisumia taikka lupaa
kun tarjolla ei heille
työtä eikä tupaa

On hyökyaalto
niellyt heitä monta
joku kaipaamaan
on jäänyt onnetonta **A.S.**

LEHDEN TOIMITUSKUNTA:

Antti Isoniemi
Hannu Mäki-Rahkola
Markku Mäkiranta
Jukka Leppäpuska
Antti Tulensalo
Markus Viitikko
Esko Kaski
Timo Penttilä

Tulosta tulevaisuudessakin T-maatalousketjulla

REHUT, LANNOITTEET, SIEMENET, KONEET, POLTTOÖLJYT YM. SAAT MEILTÄ

PORSAS-HERKKU ON NYT VIELÄKIN PAREMPAA

Uudella valmistustekniikalla hyvästä saadaan vieläkin parempaa. Porsas-Herkun jo ennestäänkin huippuluokkaa oleva maittavuus ja kasvattavuus on valmentamalla saatu vieläkin paremmaksi. Valmennetun rehun raaka-aineet ovat hellävaraisesti kypsennettyjä, tehokkaita ja hyvin sulavia.

AHTI MÄKELÄ Puh: 963-231 2654 949-266 054
AARO HÄKÄRI Puh: 963-231 2653 949-266 053

TUKO MAATALOUS OY KAUHAJOKI

PUTKILIIKE KESKELLÄ KYLÄÄ

Vaihda hierovaan suihkuun!
Oras Sensiva.

KAUHAJOEN LVI-PALVELU OY

AVOINNA KESÄT TALVET
MA—PE KLO 8—17 LAUANTAISIN KLO 9—13
TOPEEKA 36, 61800 KAUHAJOKI LINJA-AUTOASEMAN VIERESSÄ Puh. 963-231 3898

Kaluste Vanha-Viitakoski Ky
61980 Päntäne kpl 3 • Puh. 963-244 64
Ammattitaidolla valmistettuja nahkakalustoja, myös plyyshillä. Edustava mutta edullinen kalusto meiltä!
Saatavana myös vuoteella.

Kohtauspaikka UUSI KURKI
KAUHAJOKI PUH. (963) 232 1311

Tulossa Arja Koriseva & Fortuna
pe 24. 4.

RUOKABAARI KASKI KY
Päntäne puh. 24 375
* Ruokaa, kahvia *
* Elintarvikkeita *
* Kotileivonnaisia *
Avoinna ark. 8.00—20.00, la 8.00—18.00, su 11.00—19.00
TERVETULOA NAUTTIMAAN HYVÄSTÄ RUUASTA!

POISTOHINNOILLA LOISTE-PUTKIVALAISIMIA

MM. VAKE 2×36 ip 23 Ulkotiloihin

UUDET AUKIOLOAIKAMME NYT
MA—PE 8.00—17.00
LA 9.00—13.00

APUWATTI SÄHKÖTARVIKEMYYNTI
Taatulla taidolla Valitsevat valikoimat
PESMEL OY. 61800 KAUHAJOKI, PUH. 963-231 3547

MAAN LIHA OY
61850 KAUHAJOKI AS. PUH. 963-231 1355

ASIAMIES	PUH.	AUTOPUH.
MANTILA LAURI	21249	949-369 279

KONE

963-2315 105
949-368 387

KONEHUOLTO Pekka Seppänen
puh. 963-2312 182
auto 949-261 660

KAUHAJOEN KTK
Lellavantie 19, 61800 Kauhajoki
963-2311 611 ap. 949-261 411 tai 661 015
Fax. 963-143 60

PARTURI KLIPPAN
Raija Tuomi
Parturi-kampaaja
Ykköskulma, 61800 Kauhajoki
Puh. (963) 231 3519

MF-huolto, Honkaranta
Kauhajoki
Puh. 963-231 5744

Parturi-kampaamo Jetta
Puh. 231 5844
Topeeka 28

PÄNTÄNEEN SAHA
Sahausta uusitulla kalustolla myös asiakkaan luona.
Hannu Pihlaja, puh. 24 612

EDULLINEN LUOTETTAVA
Weepee maatalous
Kauhajoki puh. 963-231 1555

SORATOIMITUKSET, RUOKAMULTAA JA TÄYTEMAATA, KAIVINKONETYÖT
MATTI KORPIKYYNY
963-24294

SADETTIMIA
— Puutarhaan
— Kasvimaalle
Heittosäde 12 metriä suoraan maahantuojalta hintaan 95 mk.
VESI-HEIKKI KY
963-24 257

BOTNIAGOLF TIEDOTTAA:

Pelikausi alkaa 1.5.
tai heti kun säät sallivat

Alkeiskurssit 11. 5. alkaen
hinta 200 mk (sis. välineet)

Lisätietoja toiminnasta klubilta
puh. 24663, tai Raija Rantamäki
puh. 242 57.

TERVETULOA!

KAUHAJOEN KOTIKESKUS KY
K-RAUTA
T. MÄKELÄ
Puh. 963-231 2533

PESTÄÄN MATTOJA RAIKKAALLA LÄHDEVEDELLÄ

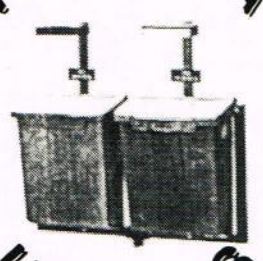
PASI MÄENSIVU
Puh. 24 666

PULLAUUTISIA

Tuoretta pullaa joka lauantai klo 10—13.00. Myynti Nevanpään Leipomon tiloissa! Päntäne

PIENKONEKORJAAMO
HEIKKI RINTALUOMA
☎ (963) 231 2610
Veräyksenpolku 19
61800 KAUHAJOKI
VALTUUTETTU STIGA JA MONARK HUOLTO
Puh. 231 2610

VALAISEVA UUTUUS

TYYLIKÄS JA TUKEVA

POSTI KUSTI

TELINEJÄRJESTELMÄ

POLARRAUTA

Päntäneen paikallistie 22,
61980 Päntäne
963-24104, fax. 963-24202

TUTTU ON TURVALLINEN

Lähivakuutuksessa tutut ihmiset oikovat sinulle vakuutusten kiemurat ja kertovat suoraan mitä vakuutuksesi kattavat. Me haluamme olla nimemme veroisia ja asiakkaittemme arvoisia.

Se on turvallista läheisyyttä.

Kauhajoen Lähivakuutus

Topeeka 30 61801 Kauhajoki
(963) 2311 477

— Hänen liiketoimensa ovat alkaneet mennä niin huonosti, että hän on alkanut käyttää lompakkoa kärpäslätkänä.

AUTOSÄHKÖ OY VARAOSALINNA

Puh. 963-231 5461 Pohjolantie 61800 Kauhajoki

PERÄLÄ YHTYMÄ

KOTISI PARHAALLE PAIKALLE

HUONEKALULIIKE 963-231 3272

KAUHAJOEN KOTIKESKUS Ky
K-RAUTA T. MÄKELÄ ☎ 963-231 2533

KIERRÄTYS- JA MYYNTIPÄIVÄ

Päntäneen Nuorisoseuralla 3. 5. 1992 klo 12-15.

Lisätiedot ja pöytävaraukset järjestyvät puhelimitse Satu Leppäpuskalta, puh. 24542. Pöytäpaikan hinta on 20 mk.
Tervetuloa kaikki yhdistykset, yritykset ja yksityiset, joilla on jotakin myytävää tai kierrätettävää!!!!

Päntäneen NS

RAKENTAJA

KATTOPELLIT, tiilikuvio jne.

PELLITYKSET, KATTOSILLAT, RÄNNIT

ILMASTOINTI,

kaikki samasta talosta ja vaikka asennettuna!

Piirros PARMAIR ilmastointi järjestelmästä.

KAUHAJOEN PELTI KY
Pohjolantie 10-12 puh. 963-231 4553
"LELLYKE" fax. 963-231 4533

Klubin ladyt edustajinaan Tarja Mäki-Uuro ja Merja Hallivuori luovuttivat Päntäneen neuvolaan kaksi hoitopöytää. Neuvolan puolesta lahjoitukset otti vastaan terveydenhoitaja Ritva Ala-Keturi. Hän toivoi hymyssä suin pöydille runsasta käyttöä.

LAATUTAVARAA SEPON HINNOIN.
Sepon Halpa-Halli

Eteläinen Yhdystie 1, Kauhajoki
puh. 963-231 1311

KAUPPA - KAIJAN TUORETORI

TILITOIMISTO JK-KONTTORI-PALVELU OY

PI 87,
60801 Kauhajoki

Käyntiosoite:
PUISTOTIE 40
61800 KAUHAJOKI
PUHELIN:
963-231 3089